

Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2019. С. 227-234.

12. Iryna Shymkova, Oksana Marushchak, Svitlana Tsvilyk, Vitaliy Hlukhaniuk, Volodymyr Harkushevskiy. Application of upcycling technology in the project activity of future teachers of labor education and technology. ENVIRONMENT. TECHNOLOGY. RESOURCES. Proceedings of the 15 th International Scientific and Practical Conference on June 27 th–28th, 2024. Volume II, I: Rezekne Academy of Technologies, Rezekne, Latvia, 2024. P. 485-492. <https://journals23.rta.lv/index.php/ETR/issue/view/212>

13. Iryna Shymkova, Svitlana Tsvilyk, Vitalii Hlukhaniuk, Viktor Solovei, Volodymyr Harkushevskiy USE OF Learning management system ILIAS in teaching technologies for intending teachers of secondary and vocational education. Rezekne: Rezeknes Tehnologiju akadēmija. 2021. Volume V. p. 470-482. <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/6313>.

14. Shymkova, I., Tsvilyk, S., Hlukhaniuk, V, Marushchak O. Content modeling and organization of environmental training of the future labor training teacher in higher education institutions. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION/ Proceedings of the International Scientific Conference. Rēzekne: Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. Volume I, May 26th, 2023. 275-288. <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/7129/6078> .
<https://doi.org/10.17770/sie2023vol1.7129>

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-4.32>

Шинін О.С., Данилюк С.М., Стадник Л.Г.
м. Вінниця, Україна
shininaleksander@gmail.com

ХУДОЖНЬО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАННЯ АКРИЛУ ТА ТЕКСТУРНОЇ ПАСТИ В СУЧАСНОМУ ДЕКОРАТИВНОМУ ЖИВОПИСІ

Анотація. У статті досліджено художньо-технологічні особливості застосування змішаної техніки (Mixed Media) у сучасному декоративному живописі на прикладі поєднання акрилових фарб і текстурних паст. Обґрунтовано, що синергія цих матеріалів дозволяє трансформувати традиційну площинну мову живопису у складну візуально-пластичну систему. Проаналізовано генезис змішаних технік від витоків кубізму до сучасності, а також детально розглянуто фізико-хімічні властивості акрилових сполук, що забезпечують високу адгезію та довговічність творів. Особливу увагу приділено розробленню алгоритмізованої послідовності творчого процесу. Визначено основні естетичні переваги техніки. Практичну значущість дослідження проілюстровано на прикладі флористичних мотивів, де пластичні властивості паст дозволяють досягти максимальної образної переконливості та автентичності авторського жесту.

Ключові слова: декоративний живопис, змішана техніка, Mixed Media, акрилові фарби, текстурна паста, рельєф, фактура, адгезія, флористичні мотиви.

Abstract. The article explores the artistic and technological features of the use of mixed media in modern decorative painting using the example of a combination of acrylic paints and texture pastes. It is substantiated that the synergy of these materials allows

transforming the traditional planar language of painting into a complex visual and plastic system. The genesis of mixed media from the origins of cubism to the present day is analyzed, and the physicochemical properties of acrylic compounds that ensure high adhesion and durability of works are considered in detail. Special attention is paid to the development of an algorithmized sequence of the creative process. The main aesthetic advantages of the technique are identified. The practical significance of the study is illustrated using the example of floral motifs, where the plastic properties of the paste allow achieving maximum figurative persuasiveness and authenticity of the author's gesture.

Keywords: *decorative painting, mixed media, Mixed Media, acrylic paints, texture paste, relief, texture, adhesion, floral motifs.*

Сучасний декоративний живопис активно збагачується новими матеріалами і техніками, що дозволяють художникам розширювати межі традиційної площинно-декоративної мови. Одним з найперспективніших напрямів є поєднання акрилових фарб з текстурною пастою – змішана техніка, що вводить у декоративний твір реальний тривимірний рельєф, фактурне багатство та нові пластичні можливості. Актуальність дослідження цієї техніки зумовлена її широким поширенням у сучасній художній практиці та недостатньою розробленістю в навчально-методичній літературі з декоративного живопису.

Потреба у науковому осмисленні зазначених засобів виразності зумовлена тим, що сучасний живопис не просто механічно використовує нові матеріали, а трансформує вже існуючий досвід експериментального мистецтва минулого століття. Це актуалізує розгляд змішаної техніки не як випадкового набору інструментів, а як цілісної художньої стратегії, що має глибоке історичне коріння. Відтак, розуміння сучасних пластичних можливостей поєднаних акрилових фарб з текстурною пастою стає можливим лише за умови ретельного вивчення генезису «Mixed Media», де кожен елемент наділявся особливим концептуальним змістом.

У загальному розумінні змішана техніка передбачає свідоме поєднання двох або більше різнорідних матеріалів в одному творі, де кожен з них виконує специфічну художню функцію. Витоки цього підходу сягають кубізму початку ХХ ст., коли П. Пікассо та Ж. Брак уперше почали вводити в живописну поверхню реальні предмети – папір, тканину, пісок. Пізніше дадаїсти і сюрреалісти довели цей принцип до концептуального рівня, а в другій половині ХХ ст. змішана техніка стала самостійним напрямом у мистецтві. Сьогодні вона органічно вписана в практику сучасного декоративного живопису, поєднуючи традиційну образотворчу мову з новими матеріальними можливостями.

Разом з тим, ефективна реалізація творчого задуму в межах цієї стратегії вимагає не лише знання історичного контексту, а й глибокого розуміння технологічної природи взаємодії компонентів. Оскільки декоративний ефект у Mixed Media досягається через нашарування різних субстанцій, ключовим чинником стає їх фізико-хімічна спорідненість, що забезпечує структурну цілісність твору. Саме такий синергетичний зв'язок простежується у використанні сучасних полімерних сполук, де функціональні властивості основи безпосередньо зумовлюють фінальний естетичний результат.

У змішаній техніці акрил і текстурна паста є технічно і художньо взаємодоповнюючими матеріалами. Текстурна паста – акрилове середовище з мінеральним або полімерним наповнювачем – після висихання утворює міцний рельєф і відповідає за пластичний вимір твору. Акрилові фарби, нанесені поверх висохлої пасти, забезпечують колір, тональні співвідношення і живописну глибину.

Оскільки обидва матеріали виготовлені на акриловій основі, між шарами утворюється надійна хімічна адгезія, що гарантує довговічність і цілісність поверхні твору. Таким чином, паста і акрил утворюють органічну художньо-технологічну систему, в якій кожен матеріал посилює виразні можливості іншого.

Визначена технологічна взаємозумовленість матеріалів диктує чітку послідовність творчого процесу, що в науково-методичному аспекті постає як алгоритмізована поетапність дій. Робота розпочинається з підготовчого етапу, на якому здійснюється ґрунтування основи (полотна або картону) акриловим складом для створення оптимального адгезійного шару. Наступна фаза передбачає безпосереднє формування рельєфу, зокрема, згідно з ескізом за допомогою мастихіна чи інших інструментів наносяться фактурні елементи, після чого триває процес повної дегідратації пасти. Третій етап переводить роботу в площину колористичного вирішення, де через лєсирування та тонування виявляється архітектоніка рельєфу. Завершується цикл деталізацією живописної тканини твору та фінальною лакуванням поверхні, що виконує як захисну, так і естетично-моделюючу функцію.

Синергія акрилових фарб і текстурних паст зумовлює появу низки специфічних експресивних якостей, що трансформують площинну поверхню живопису у складну візуально-пластичну систему. Насамперед це виявляється у набутті твором реального *просторового виміру*, де рельєфні елементи стають активними учасниками композиції. Завдяки фізичній об'ємності матеріалу виникає динамічна взаємодія поверхні зі світлоповітряним середовищем. Гра світла й тіні (світлотіньове моделювання) постійно змінює характер сприйняття художнього образу залежно від ракурсу огляду та інтенсивності освітлення, що додає твору часової та просторової глибини.

Важливим аспектом функціонування даної техніки є створення особливого *візуально-тактильного резонансу*. Свідоме протиставлення інертних гладких площин та активних рельєфних ділянок збагачує художню мову твору гострими фактурними контрастами. Це не лише посилює композиційну виразність, а й активізує чуттєве сприйняття глядача, стимулюючи тактильні асоціації та поглиблюючи емоційний контакт з артефактом.

Водночас використання текстурної основи суттєво розширює *колористичний потенціал* живопису. Специфіка взаємодії рідкого пігменту з тривимірним рельєфом призводить до природної диференціації колірних шарів. Фарба акумулюється у заглибленнях пасти, створюючи насичені тональні акценти, тоді як виступаючі частини залишаються світлішими. Такий фізико-механічний розподіл барвника дозволяє досягти ефекту об'ємності та хроматичної насиченості навіть за умови мінімального живописного втручання, що підкреслює структурну логіку зображення.

Підсумковим чинником художньої цінності цієї техніки є її *ексклюзивність*. Оскільки процес ручного моделювання текстурної маси характеризується високим ступенем авторської імпровізації та неповторністю пластичного жесту, кожен твір набуває ознак унікальності. Відсутність можливості точного технологічного відтворення рельєфу детермінує справжню автентичність художнього продукту, що є важливим у контексті сучасного декоративно-прикладного мистецтва.

Зазначені теоретичні та технологічні переваги знаходять своє найбільш виразне практичне підтвердження у жанрі флористики, де морфологія природних форм ідеально корелює з пластикою рельєфних матеріалів. Декоративний живопис із зображенням квітів і рослин є особливо вдячною сферою для застосування змішаної техніки. Природні форми квіткових образів – округлі пелюстки, рельєфні

серединки, пружні стебла, щільні колоски пшениці – природно піддаються тривимірному моделюванню пастою. Наприклад, рельєфна пелюстка маку чи соняшника набуває відчутної матеріальності та переконливості, а колоски пшениці, змодельовані пастою і вкриті охрою та золотистим акрилом, отримують вагомість і символічну наповненість, що підсилює їхнє образне звучання у загальній композиції. Поєднання рельєфних квіткових елементів з більш стриманим площинним фоном дозволяє розставляти чіткі композиційні акценти та створювати відчуття глибини й просторового руху у площинному декоративному творі.

Відтак, змішана техніка на основі акрилу і текстурної пасти є органічним розвитком художніх можливостей декоративного живопису, що відповідає як традиціям народного рельєфного мистецтва, так і сучасним тенденціям пошуку нових засобів виразності. Ця техніка збагачує традиційну площинно-декоративну мову живопису об'ємністю, фактурністю та матеріальною виразністю, надаючи кожному твору неповторного індивідуального характеру. Свідоме і майстерне її застосування відкриває широкі можливості для розвитку авторської художньої мови у сфері декоративного живопису.

Список використаних джерел:

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чурай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1993. 185 с.
2. Змішана техніка (Mixed Media) / Art-L: художня майстерня [Електронний ресурс]. URL: <https://art-l.dp.ua/technique/mixed-media/> (дата звернення: 01.03.2026).
3. Марущак О.В., Висоцька О.В., Павлик С.О. Декоративний рисунок як методологічна основа стилізації, архітектоники та принципів композиції у просторових мистецтвах. *Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2025. Вип. 8.
4. Марущак О.В., Масюк В.О. Декоративність як форма організації художнього образу. *Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2022. Вип. 5. С. 187-192.
5. Марущак О.В., Микитюк Д.В., Павелко А.В. Еволюція декоративного рисунка в українському народному мистецтві. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених*: зб. наук. праць / С.Д. Цвілик (голова) [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2025. Вип. 4. С. 45-50.
6. Марущак О.В., Осіпчук Т.О., Павловська Є.А. Стилізація природних форм у декоративному мистецтві. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених*: зб. наук. праць / С.Д. Цвілик (голова) [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2025. Вип. 4. С. 90-96.
7. Мудрак Н.В., Мельник Ю.І., Марущак О.В. Особливості створення стилізованої композиції з елементами архітектури та пейзажу. *Modern Systems of Science and Education in the European Union and World: Materials of the V International Research and Practical Internet Conference (January, 27, 2024): collection of abstracts [for the general ed. PhD Serhii Onyshchenko]. Zdar nad Sazavou: «DEL s.z.»*, 2024. P. 18-20.

8. Музика О.Я., Сотська Г.І. Живопис: матеріали і техніки. Київ: Талком, 2024. 260 с.

9. Текстурна паста: що це таке та як з нею працювати / Panda Market [Електронний ресурс]. URL: <https://panda-market.com.ua> (дата звернення: 28.02.2026).

10. Шинін О.С., Марущак О.В., Юкальчук Л.П. Особливості становлення та розвитку рельєфної пластики в Україні. *Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2023. Вип. 6. С. 183-189.

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-4.33>

Дишкант Д.І., Паламарчук В.О., Цвілик С.Д.
м. Вінниця, Україна
tsvilyksv@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ ПРИПИСІВ У СТВОРЕННІ 3D-МОДЕЛЕЙ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ

Анотація. У статті розглянуто сутність тривимірного моделювання геометричних тіл засобами логічних операцій у середовищі КОМПАС-3D. Встановлено, що у 3D-моделюванні можливим є динамічне відображення форми геометричного тіла засобами його обертання, зміни просторового положення, наближення або віддалення від спотерігача. Цей процес є інтерактивним, а саме: здійснюючи певні переміщення геометричних об'єктів здобувачі освіти можуть краще вивчати просторову будову тіла та його розташування у просторі, здійснювати певні побудови з відтворення зовнішньої та внутрішньої форми та трансформації тіл.

Ключові слова: ескіз, кресленик, геометричні тіла, 3D-модель, комп'ютерне моделювання, логічні операції.

Abstract. The article considers the essence of three-dimensional modeling of geometric bodies by means of logical operations in the KOMPAS-3D environment. It is established that in 3D modeling it is possible to dynamically display the shape of a geometric body by means of its rotation, change of spatial position, approach or distance from the observer. This process is interactive, namely: by making certain movements of geometric objects, students can better study the spatial structure of the body and its location in space, carry out certain constructions to reproduce the external and internal shape and transformation of bodies.

Keywords: sketch, drawing book, geometric bodies, 3D model, computer modeling, logical operations.

За умов комп'ютерного навчання графічних знань інформація поступає до здобувачів освіти вербальними та візуальними каналами. Ефективність навчання значно зростає під час 3D-моделювання, коли здобувачі освіти активно досліджують геометричні об'єкти, виявляють певні закономірності й самостійно формулюють висновки. За таких умов формується важливий аспект графічної культури - просторове мислення.

Низка дослідників відзначають значні можливості використання комп'ютера як інструменту моделювання. Моделювання технічних і фізичних явищ, просторових об'єктів